

III. APARIȚII EDITORIALE

În anul 2013 și 2014, au apărut următoarele volume întocmite de cadre didactice ale Facultății de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara.

1. Petre Dungan, Tiberiu Medeanu, Viorel Pașca, *Drept penal. Partea specială, vol. I și vol. II, Prezentare comparativă a noului Cod penal și a Codului penal din 1968*, Ed. Universul Juridic, București, 2013.

Noul Cod penal reflectă în sistematizarea infracțiunilor din Partea specială mutațiile intervenite în ordinea valorilor sociale ocrotite de legea penală, ca urmare a încercării, încă neterminate, a societății românești de a se așeza în ordinea unui stat de drept, în care omul și proprietatea sa sunt valorile sociale cărora politica penală legislativă și cea judiciară trebuie să le acorde protecția și siguranța necesară dezvoltării lor.

Manualul, destinat studenților anului III și în egală măsură practicienilor, anticipează problemele pe care le va implica, într-un viitor care se anunță apropiat, aplicarea prevederilor noului Cod penal în cazul infracțiunilor contra persoanei și contra patrimoniului. Analiza conținutului constitutiv al infracțiunilor, de multe ori substanțial diferit de cel al infracțiunilor existente în actualul Cod penal, este realizată printr-o prezentare comparativă a acestor incriminări, autorii încercând în acest mod să ușureze asimilarea în practică a noilor reglementări, fapt care face manualul util și în perfecționarea pregătirii profesionale a practicienilor dreptului penal.

2. Florin Moțiu, *Contractele speciale în noul Cod civil, Sinteze teoretice, teste grilă și spețe, ediția a III-a revăzută și adăugită*, Ed. Universul Juridic, București, 2013.

Având în vedere concepția monistă de reglementare a raporturilor de drept privat, adoptată prin noul Cod civil, a fost abandonat dualismul Cod civil - Cod comercial și s-au inclus în Codul civil mai multe contracte speciale.

Prezenta lucrare analizează din perspectivă teoretică și practică 23 de contracte speciale din noua reglementare, fiind actualizată la data de 1 octombrie 2013.

3. Florin Moțiu, *Contractele speciale în noul Cod civil – Curs Universitar, ediția a IV-a, revăzută și adăugită*, Ed. Universul Juridic, București, 2013.

Prin noul Cod civil, intrat în vigoare la 1 octombrie 2011, s-a realizat o reformă de profunzime a sistemului juridic românesc. În noua reglementare, ca o consecință a abandonării dualismului Cod civil – Cod comercial, s-a impus în mod logic includerea a cât mai multor contracte speciale, inclusiv a celor considerate până acum ca fiind apanajul exclusiv al comercianților, și s-a realizat codificarea unor contracte, până acum nenumite (contractul de furnizare, contractul de comision, contractul de consignație, contractul de expediție, contractul de agenție, contractul de intermediere, contractul de întreținere etc.).

Aceasta a patra ediție a lucrării prezintă 23 de contracte speciale prin prisma noilor reglementări, fiind actualizată la data de 1 octombrie 2013, constituind astfel un instrument util de lucru atât pentru studenții facultăților de drept, cât și pentru toți practicienii din domeniu.

4. Codruța Elena Mangu, *Riscul în principalele contracte civile potrivit noului Cod civil – Contractul de vânzare-cumpărare; contractul de locațiune; contractul de arendare; contractul de antrepriza*, Ed. Universul Juridic, București, 2013.

În cadrul acestei monografii, instituția juridică a riscului este abordată, într-o primă perspectivă, din punct de vedere al accepțiunii clasice a acestuia, respectiv cea a riscului lucrului și cea a riscului contractului, în situația în care se face vorbire despre intervenirea unui eveniment de forță majoră, a unui caz fortuit sau a altor evenimente asimilate acestora și despre impactul acestora asupra executării contractului civil încheiat de părți. Analiza acestor aspecte este calată pe cele trei reguli esențiale ce guvernează riscul lucrului și riscul contractului în contractele civile, anume regulile *res perit domino*, *res perit debitori* și *res perit creditori*. În considerarea acestor principii, lucrarea arată modul în care evenimentele antemenționate afectează executarea contractelor și soluțiile în aceste situații, repartizându-se astfel sarcina riscurilor în cazul în care actanții contractuali sunt confrunțați cu această problemă.

Într-o a doua perspectivă, lucrarea realizează o abordare a instituției juridice a riscului prin prisma altor accepțiuni și manifestări ale acestuia, înțelesul și impactul acestuia fiind extinse și asupra altor aspecte contractuale. În acest sens, sunt tratate problemele riscului solului în contractul de antrepriză, riscul sub forma garanției pentru evicțiune, pentru viciile ascunse ale lucrului și pentru conformitatea bunului, riscul sub forma impreviziunii, riscul presupus de intervenția legislatorului prin acte normative, respectiv așa-numitul risc legal, riscul profesional și riscul de serviciu.

Lucrarea de cercetare, în demersul expunerii tematicii abordate, se orientează pe analiza acesteia atât potrivit dispozițiilor noului Cod civil, cât și conform prevederilor Codului civil din 1864 și ale altor acte normative de specialitate în domeniul supus cercetării.

Prezenta monografie denotă o documentare amplă a problemelor de specialitate, gândire logică, probitate, darul observației, bogăție informativă și mobilitatea spiritului, reprezentând un instrument de lucru formator pentru actualii și viitorii profesioniști ai dreptului.

5. Alin Trăilescu, *Răspunderea patrimonială pentru actele administrative de autoritate nelegale*, Ed. C.H. Beck, București, 2013.

Lucrarea de față a apărut pe fondul lipsei din spațiul juridic românesc, în noul context legislativ, a unei analize amănunțite a răspunderii patrimoniale pentru *actele administrative de autoritate nelegale*. Prin opiniile și soluțiile novatoare propuse multor probleme de drept controversate, este de natură să trezească interesul teoreticienilor și practicienilor dreptului.

Conținutul lucrării se caracterizează prin propuneri de soluții legislative și jurisprudențiale, rezultate din analiza și reflecția autorului, fiind evidențiată *jurisprudența* înaltei

Curții de Casație și Justiție, nu întotdeauna unitară și consecventă, dar și *practica* Consiliului de Stat din Franța, a Curții de Justiție a Uniunii Europene privitoare la antrenarea răspunderii patrimoniale extracontractuale a autorităților publice și a funcționarilor din cadrul acestora, dar și a Curții Europene a Drepturilor Omului.

6. Florin Moțiu, *Contractele speciale în noul Cod civil, Sinteze teoretice, teste grilă și spețe*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2014.

Având în vedere concepția monistă de reglementare a raporturilor de drept privat, adoptată prin noul Cod civil, a fost abandonat dualismul Cod civil - Cod comercial și s-au inclus în Codul civil mai multe contracte speciale.

Lucrarea analizează, din perspectivă teoretică și practică, 23 de contracte speciale din noua reglementare, fiind actualizată la data de 1 octombrie 2014. Analiza fiecărui contract cuprinde sinteze teoretice, teste-grila și spețe. Prin noutate și caracter aplicativ, lucrarea este recomandată studenților facultăților de drept și practicienilor în domeniu.

7. Florin Moțiu, *Contractele speciale*, ediția a V-a, revăzută și adăugită, *Curs universitar*, Ed. Universul Juridic, București, 2014.

Prin noul Cod civil, intrat în vigoare la 1 octombrie 2011, s-a realizat o reformă de profunzime a sistemului juridic românesc. În noua reglementare, ca o consecință a abandonării dualismului Cod civil - Cod comercial, s-a impus în mod logic includerea a cât mai multor contracte speciale, inclusiv a celor considerate până acum ca fiind apanajul exclusiv al comercianților, și s-a realizat codificarea unor contracte, până acum nenumite (contractul de furnizare, contractul de comision, contractul de consignație, contractul de expediție, contractul de agenție, contractul de intermediere, contractul de întreținere etc.).

Aceasta a cincea ediție a lucrării prezintă 23 de contracte speciale prin prisma noilor reglementări, fiind actualizată la data de 1 octombrie 2014, constituind astfel un instrument util de lucru atât pentru studenții facultăților de drept, cât și pentru toți practicienii din domeniu.

8. Petre Dungan, Elena-Giorgiana Simionescu, *Drept penal. Teste grilă. Pentru licență, masterat, admitere în avocatură și magistratură. Conform noului Cod penal*, Ed. Hamangiu, București, 2014.

În ultimii anii testele grilă s-au înfățișat drept o metodă eficientă de dobândire, fixare și aprofundare a cunoștințelor de drept, fiind utilizate în aproape toate examenele de admitere și definitivat în profesiile juridice, inclusiv în examenele de promovare a magistraților în funcții de execuție ori de conducere.

Intrarea în vigoare a noului Cod penal constituie un motiv în plus care justifică întocmirea acestei lucrări: dorim astfel să venim în întâmpinarea studenților care pregătesc examenul de licență și celor care vizează admiterea în profesiile juridice, fie că este vorba despre magistratură sau barou.

Lucrarea cuprinde peste 2.800 de grile, atât din partea generală, cât și din partea specială a noului Cod penal. Numărul mare de grile, modul de concepere a acestora (cu una,

mai multe sau nicio variantă de răspuns) și, nu în ultimul rând, faptul că la elaborarea întrebărilor au fost avute în vedere nu doar aspectele teoretice, ci și problematica desprinsă din jurisprudență (acolo unde a fost cazul), fac din acest volum cea mai cuprinzătoare și, sperăm, utilă carte de teste grilă în domeniul dreptului penal.

9. Claudia Roșu, *Drept procesual civil. Partea specială conform noului Cod de procedură civilă, ediția a V-a*, Ed. C.H. Beck, București, 2014.

Momentul de importanță majoră, intrarea în vigoare a Legii nr. 134/2010, Codul de procedură civilă, la data de 15 februarie 2013, a determinat în *Ediția a V-a*, analizarea instituțiilor corespunzătoare Părții speciale a Dreptului procesual civil, dintr-o perspectivă nouă.

Titlurile din manual urmăresc în principal, structura existentă în Codul de procedură civilă. În plus, sunt prezentate și proceduri care sunt reglementate în legi speciale, cum sunt: Procedura în contenciosul constituțional, Procedura în contenciosul administrativ, Accelerarea judecării în materia restituirii proprietății funciare, Măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autorități contractante și Medierea, pentru a oferi cititorului o imagine completă asupra diferitelor proceduri speciale.

Partea specială urmărește să explice optica legiuitorului privitoare la desfășurarea procesului civil, în căile de atac, în cadrul procedurilor speciale, a modului în care se desfășoară un litigiu în fața instanțelor arbitrale și în executarea silită, ultima etapă a procesului civil.

10. Radu Bufan (coord.), Lucian Bercea, Cristian Clipa, Florin Moțiu, Dana Moțiu, Csaba Bela Nász, Viorel Pașca et alii, *Tratat practic de insolvență*, Ed. Hamangiu, București, 2014.

Publicat la confluența dintre două etape istorice în materia insolvenței – deja celebra Lege nr. 85/2006 și mult așteptatul Cod al insolvenței, adică noua Lege nr. 85/2014 – acest tratat este rezultatul riguros al unor cercetări îndelungate, al spiritului critic și mai ales al bogatei experiențe practice a autorilor – magistrați, avocați și practicieni în insolvență, cei mai mulți dintre ei fiind și membri ai echipei de elaborare și implementare a Codului insolvenței.

Autorii analizează numeroasele probleme de ordin teoretic și practic cu care s-au confruntat și se confruntă încă specialiștii în domeniu, organele și participanții la procedura colectivă, atât din perspectiva noii legi, cât și a reglementării anterioare (încă aplicabilă), iar soluțiile oferite sunt susținute cu o largă paletă de argumente jurisprudențiale.

11. Florin Mangu, *Răspunderea civilă. Constantele răspunderii civile*, Ed. Universul Juridic, București, 2014.

În contextul schimbărilor legislative majore pe care dreptul pozitiv al țării noastre le suferă în decursul acestui deceniu, răspunderea civilă își dovedește, în măsura în care

mai era nevoie, pe de o parte, perenitatea, fiindcă soluțiile adoptate de către redactorii Codului civil în ceea ce o privește se înscriu, în mare parte, în linia trasată deja de Codul civil de la 1864, dar și, pe de altă parte, suplețea, reliefată în extraordinara capacitate de adaptare a acestei instituții juridice la transformările profunde pe care progresul, știința le imprimă societății contemporane într-un ritm din ce în ce mai alert.

În studiul prezent ne-am aplecat asupra constantelor răspunderii civile, acelor elemente care caracterizează întregă această instituție juridică, reprezentând trăsăturile definitorii ale acesteia, alcătuind regimul său juridic general: noțiunea, principiile, funcțiile, condițiile generale ale răspunderii civile delictuale pentru fapta proprie a persoanei fizice și a persoanei juridice.

Desigur, în această perioadă încă frământată, pe de o parte, de criticile și, pe de altă parte, de elogiile aduse actualului Cod civil, niciuna dintre opiniile exprimate în volumul de față nu are pretenția unei soluții apodictice; de altfel, în această materie, asemenea răspunsuri la numeroasele probleme ridicate sunt chiar de evitat, așa cum au dovedit-o, cu prisosință, în domeniul de interes, cei aproape 150 de ani de aplicare a Codului civil Alexandru Ioan Cuza.

Plasând deci sub semnul interogației întregul demers științific prezent, nădăjduim totuși că acesta va constitui un instrument de lucru util atât teoreticienilor, cât și practicienilor în domeniu, în dezbaterile privind instituția juridică a răspunderii civile, precum și în soluționarea diverselor probleme pe care le ridică aplicarea acesteia.

12. Voicu Pușcașu, *Noul Cod penal adnotat*, Ed. Hamangiu, București, 2014.

Lucrare reprezintă un instrument de lucru destinat prioritar practicienilor dreptului penal, care aduce împreună, sub textul fiecărui articol al noului Cod, elementele esențiale pentru corecta înțelegere a lui, respectiv: rațiunile ce au impus noua reglementare, astfel cum au fost ele redată în expunerile de motive ale noii reglementari, extrasul relevant al legii de punere în aplicare al noului Cod penal, pentru situațiile tranzitorii reglementate, dispozițiile anterioare noului Cod și preluate de acesta, alte corelații normative utile pentru înțelegerea și corecta aplicare a textului articolului vizat (norme constituționale, norme procedurale, norme ale legilor de executare a pedepselor și măsurilor privative sau neprivative de libertate ș.a.).

La fel de important, lucrarea cuprinde trimiteri la doctrina penală – mai exact la articolele scrise, începând cu anul 1969, în revistele reprezentative de specialitate, și care își păstrează actualitatea, raportat la noua reglementare; de asemenea, lucrarea cuprinde toate deciziile instanței supreme, care mai prezintă interes practic prin actualitatea lor și prin calitatea argumentării, începând cu anul 1969, fie că ele sunt decizii de îndrumare sau decizii în interesul legii ori simple decizii de speță și fie că aparțin Tribunalului Suprem, Curții Supreme de Justiție sau, mai recent, Înaltei Curți de Casație și Justiție. La acestea se adaugă și hotărâri judecătorești reprezentative ale curților de apel, din perioada recentă (2008 - prezent), dar și comentariile punctuale ale autorului, unde a fost cazul.

13. Voicu Pușcașu, *Noile proceduri penale*, Ed. Universul Juridic, București, 2014.

Lucrarea se subsumează dezideratului de a reuni și de a sintetiza aspectele doctrinare și, mai ales, jurisprudențiale necesare mai ales practicianului aflat în prima parte a carierei sale, dar și studentului și masterandului la drept, oferindu-le o perspectivă punctuală și concretă asupra derulării unor proceduri penale, îndeosebi de competența judecătoreiei, cu care familiarizarea se poate face relativ dificil.

Lucrarea este structurată în mai multe secțiuni, analizând cronologic principalele proceduri ale noii reglementări procesual-penale, de competența judecătorului de drepturi și libertăți, judecătorului de cameră preliminară, instanței de judecată, judecătorului delegat cu executările penale și judecătorului de supraveghere a privării de libertate.

Sunt înglobate toate deciziile pronunțate în recursuri în interesul legii, dar și decizii de speță ale instanțelor naționale, îndeosebi ale Înaltei Curți de Casație și Justiție sau ale fostei Curți Supreme de Justiție ori ale Tribunalului Suprem (pentru perioada 1969-1989), care au rămas actuale și sunt încă foarte valoroase, nu doar prin soluțiile pronunțate, dar și prin raționamentele solide din spatele lor.

De asemenea, în cadrul fiecărei proceduri analizate, sunt incluse și numeroase modele de minute de sentințe penale, care acoperă multe dintre situațiile cu care practicianul magistrat se va confrunta în practică, în speranța că și acestea pot ajuta la atingerea scopului propus.

14. Anton Trăilescu, Alin Trăilescu, *Legea contenciosului administrativ. Comentarii și explicații, ediția a II-a*, Ed. C.H. Beck, București, 2014.

A doua ediție a lucrării se distinge prin actualizarea sau completarea comentariului unor articole din Legea nr. 554/2004 care reglementează instituții fundamentale ale dreptului administrativ, precum: excepția de nelegalitate, suspendarea actelor administrative, controlul de tutelă, procedura prealabilă acțiunii în contencios administrativ, obiectul acestei acțiuni judecătorești, competența instanțelor judecătorești de contencios administrativ, răspunderea patrimonială pentru pregătirea prejudiciilor cauzate prin actele administrative nelegale.

Jurisprudența în materia contenciosului administrativ deja existentă la prima ediție a fost completată cu noi spețe relevante, pentru ca explicațiile teoretice privind interpretarea dispozițiilor Legii nr. 554/2004 să-și găsească reflectarea în realitatea concretă și să servească unei mii bune soluționări a litigiilor. Analizând practica judiciară în domeniu, autorii au constatat și unele soluții care, în opinia lor, sunt greșite, ceea ce i-a determinat să propună alte soluții pe baza unei interpretări corecte a legii.

15. Violeta-Irina Stratan, *Autonomie locală și subsidiaritate în dreptul francez și în dreptul român*, Ed. Universul Juridic, București, 2014.

Lucrarea intitulată *Autonomie locală și subsidiaritate în dreptul francez și în dreptul român* își propune să analizeze autonomia locală și subsidiaritatea dintr-o perspectivă comparativă, prezentându-le mai întâi în cadrul sistemului juridic francez, apoi în cel al sistemului juridic român, fiind de notorietate faptul că cel din urmă s-a inspirat în mare

măsură de la cel dintâi. Dacă juxtapunerea termenilor „autonomie locală” și „subsidiaritate” ar fi părut cel puțin ciudată în urmă cu un sfert de secol, în ambele sisteme juridice analizate, interesul pentru relația dintre aceste două concepte a devenit din ce în ce mai pregnant în ultimii ani. În Franța el a fost generat mai ales de revizuirea din anul 2003 a Constituției de la 1958, revizuire care marchează introducerea tacită a principiului subsidiarității în textul constituțional. În România, el s-a manifestat mai ales după anul 1997, ulterior tentativei legiuitorului de a include principiul subsidiarității în normele de drept administrativ.

În mod tradițional, autonomia locală presupune, pe de o parte, ca sfera de competență a colectivităților teritoriale descentralizate să fie suficient de extinsă pentru a le garanta acestora libertatea de acțiune și, pe de altă parte, ca ele să dispună de resurse proprii care să le permită exercitarea efectivă a competențelor lor. Pe scena dreptului public european, principiul subsidiarității joacă un rol principal în actul repartizării competențelor între diferitele autorități publice, fiind aplicabil și raporturilor dintre autoritățile centrale și autoritățile locale din cadrul unui stat unitar. În acest context, el constituie un atu deloc neglijabil în favoarea politicilor descentralizatoare, datorită vocației sale de a determina legiuitorul să transfere competențe sporite colectivităților teritoriale, consolidând astfel autonomia locală.

16. Alin Speriusi-Vlad, *Drepturile patrimoniale în proprietatea intelectuală*, Ed. Universul Juridic, București, 2014.

Lucrarea cuprinde descrieri detaliate și comparative ale reglementărilor internaționale, regionale și naționale referitoare la drepturile patrimoniale din proprietatea intelectuală, plecând de la premisa că oricine îndrăznește să tragă vreo concluzie și să fundamenteze teorii general aplicabile cu privire la un anumit aspect juridic trebuie obligatoriu să aibă la bază exemple concrete care să confirme, măcar în parte, soluția identificată.

De foarte multe ori, pentru a se argumenta concepțiile juridice cu privire la natura drepturilor patrimoniale din domeniul proprietății intelectuale, se încearcă încadrarea prerogativelor recunoscute autorilor creațiilor în raport de prerogativele drepturilor reale. Trebuie însă avut în vedere că autorii creează pentru ca rezultatul muncii lor, al efortului lor creator, să ajungă la cunoștința întregii comunități din care fac parte. Din aceste considerente, se poate susține faptul că în cazul proprietății intelectuale lipsește unul dintre elementele esențiale ale proprietății *animo sibi habendi*, deoarece nimeni nu creează o operă intelectuală pentru sine, ci pentru a o include în patrimoniul universal. Această concepție nu intră în contradicție cu dreptul autorului creației intelectuale de a fi remunerat pentru utilizarea operei sale, de către orice persoană care o folosește, cu acordul sau fără acordul său.

Acestea sunt premisele pe care se fundamentează concluzia că drepturile patrimoniale din domeniul proprietății intelectuale reprezintă drepturi de creanță corelative unei obligații *propter rem* a proprietarului suportului material (respectiv electronic) al creației intelectuale, o obligație negativă, de non facere, de nereproducere a operei.